

Rašytojo ir jo herojaus susitikimai Čikagoje

Susitikimo akimirka (iš k): Gordon Mott, Darius Žeruolis, Ethan Webb, Chloe Williams, Mae Lopez, Charlotte Wagner, Giedrius Subačius.

PLB Lituanistikos katedroje

GIEDRIUS SUBAČIUS

2022 m. balandžio 7 d. susitikti su PLB Lituanistikos katedros Iliojaus universitete Čikagoje studentais atvyko kanadietis autorius Gordon Mott, neseniai išleidęs romaną „Lithuanian Lullaby“ („Lietuviška lopšinė“). Lietuvių kultūros kurso klausytojams Gordon papasakojo, kaip pirmą kartą pateko į Lietuvą. Pirmiausia jis susipažino su į Kanadą atvykusiu studentu Dariumi Žeroliu, o šis jau prikalbėjo Gordon atvykti į Lietuvą ir vienerius metus mokyti 8 ir 10 klasių mokinius anglų kalbos vienoje Klaipėdos mokykloje. Tai buvo apie 1990 metus.

Su tuo laiku susijęs ir romanas „Lithuanian Lullaby“. Knygoje – Lietuvos laisvėjimas, sausio 13-osios įvykiai, karšto vandens nebuvimas, aptriušę namai, po to kiek vėlesni Lietuvos pokyčiai, Sovietų kariuomenės išlydėjimas 1993 m. rugpjūčio 31 d. – ir apskritai verslai, menai, žmonės... didžiulis augimas.

Įdomiausia, kad į šį susitikimą iš Lietuvos dar atvyko ir Gordon Mott draugas Darius, dabar dirbantis Lietuvos Respublikos premjerės Ingridos Šimonytės patarėju, atsivežė net savo sūnų Nikodemą. Romane pavaizduotas veikėjas Darius ir yra šitas Darius, jo net vardas nepakeistas. Vis dėlto pats Darius sako, kad tik kai kurie dalykai yra tikri, dalis jo nuotykių išgalvoti (jis

netarnavęs Afganistane ir neužsiiminėjęs narkotikais, ir jo žmona lietuvė, o ne vengrė, kaip kad romane). Vis dėlto aprašytasis Darius sausio 13 d. prie Vilniaus televizijos bokšto atpažįsta Loreta (Asanavičiūtę), bando jai padėti – panašiai ir tikrasis Dariaus irgi pripažįsta pažinojęs Loreta, gyvenęs jos kaimynystėje. „Dabar tada buvusi Žvaigždžių gatvė Vilniuje vadinama L. Asanavičiūtės vardu, ji tapo viso pasipriešinimo sovietams simboliu“, – sakė svečias. Studentai klasėje jau buvo matę pačią Loreta, kadaise nufilmuotą Vilniaus liginėje, mat jie stebėjo Arvydo Reneckio dokumentinį filmą „Night over Lithuania“ („Naktis virš Lietuvos“).

Gordon mėgsta įvairias kultūras, daug keliavo po pasaulį. Tačiau jo žmona yra lietuvė Asta, tai ir jo interesas

Lietuvai ypatingas, jis kas metus kitus lankosi Lietuvoje. Iš kultūrinių skirtumų studentams Gordon pamini žodį Perkūnas, dar vis lietuvių pavartojama (kaip keiksmą?), nors lietuviai jau labai seniai priėmė katalikybę. Studentai jau studijavo lietuvių mitologiją ir Perkūnas jų nestebina. Dar Gordon papasakojo apie Lietuvos gandrų, kaip jie suka lizdus virš sodų ir kaip tai lietuviams yra laimė lemiantis ženklas.

Darius dar šiek tiek supažindino studentus su savo dabartiniu darbu, su kuriama Lietuvos vizija 2050 metams – aišku, įsivaizduodamas Lietuvą juodant demokratijos, žmogiškumo, žmogiškų resursų stiprinimo kryptimi.

Giedrius Subačius – PLB Lituanistikos katedros UIC vedėjas.

Balzeko muziejuje apie kūrybą

Dovanų svečiui – Lietuvos vėliavos spalvų krepšinininko marškinėliai. Jono Kuprio nuotr.